

Femi ni sme

Program *(în lucru)*

Str. Zugrav Nedelcu nr. 11
(intrarea din Splaiul Tudor
Vladimirescu)

4 SEPTEMBRIE – Deschiderea spațiului!

Lansarea spațiului de proiecte *Feminisme. Istorii, spații libere, democrație participativă, justiție economică* va avea ca fundal un display de texte prezentând frânturi de discuții, păreri, întrebări, posibile răspunsuri despre feminism, toate acestea fiind ecouri ale unor situații cotidiene.

Spațiul va fi locația pentru prezentări, discuții, ateliere, proiecții, întâlniri non-formale. O mică bibliotecă cu publicații relevante pentru subiectele proiectului va putea fi consultată pe tot parcursul proiectului.

26- 27 SEPTEMBRIE - Festivalul LoveKills

Festivalul LoveKills este un festival anarho-feminist organizat în fiecare an de către colectivul LoveKills și a apărut ca rezultat al muncii la fanzinul anarho-feminist cu același nume. Pe parcursul anilor, acest fanzin a avut rolul să evidențieze implicarea și influența femeilor asupra mișcării anarhiste. Subiectele și motivația festivalului își au originea în viața de zi cu zi, fiind reacții la faptele mărunte prin intermediul cărora ni se reamintește constant să ne păstrăm rolurile prestabilite, fiind reacții la marile nedreptăți din jurul nostru cum ar fi distrugerea mediului, cruzimea față de animale, exploatarea celor ce muncesc și transformarea oamenilor în consumatori.

Ateliere, discuții, prezentări, proiecții vor avea loc pe durata festivalului.

17-18 OCTOMBRIE - Centrul CARE - „Unsex me”

Centrul pentru Acțiune și Responsabilitate în Educație (CARE), ce funcționează în cadrul Colegiului Național George Coșbuc are scopul de a oferi elevilor, absolvenților, profesorilor un spațiu pentru dialog, pentru dezvoltarea talentelor și folosirea lor în sensul unei implicări comunitare.

Atelierele, realizate de către membri CARE (elevi, absolvenți, profesoara Roxana Marin), aduc în discuție importanța chestionării stereotipurilor de gen, în contextul unui model de proces de educație democratic în care profesori și elevi participă împreună, de pe aceeași poziție.

OCTOMBRIE - Joanne Richardson – „Commonplaces of transition”

Commonplaces of Transition este un proiect video colaborativ între D Media și alte trei grupuri, un proiect care caută să reprezinte tranziția din interior, în contrast cu istoriile dominante spuse din exterior. Titlul folosește dublul sens al cuvântului „commonplaces” în limba engleză: pe de-o parte, proiectul focusează literalmente pe locurile comune ale tranziției, în sensul lucrurilor pe care le au în comun trazițiile din diferite țări și, pe de altă parte, proiectul cercetează locurile comune ale tranziției, aici sintagma referindu-se la acele lucruri care sunt privite ca fiind evidente în sine și dincolo de orice discuție, acele lucruri care țin de domeniul ideologiei. Filmele video din proiect se referă la diferite subiecte: impactul tranziției asupra re-trasării granițelor, teritorii și identități, transformarea muncii, diferitele forme de activism care au apărut după 1989.

1. Prima seară: o prezentare generală a proiectului *Commonplaces of Transition* și proiecția unui video despre tranziție al grupului D Media:

„**In Transit**” este jurnalul unei călătorii în spațiu și timp, compus din impresii subiective despre prezent și din amintiri din copilărie. Narat în timpul unei călătorii prin România în anul intrării acesteia în UE, filmul reflectează asupra tranziției post-comuniste, asupra re-scrierii istoriei și asupra relației dintre imagini și memorie. D Media, 30 min, 2008. În română cu subtitrări în limba engleză.

„Am doar 10 fotografii din copilăria mea petrecută în România... După ce ne-am mutat în America, bunica ne-a trimis un pachet cu fotografii de familie, dar pachetul s-a pierdut pe drum într-un mod misterios. Era o declarație tacită a statului român: acum, că ați ales exilul, vă vom șterge identitatea și vă vom distruge istoria personală. Trecutul vostru nu mai există. Suma acestor ștergeri este ceea ce numim istorie.” (citată din video)

2. A doua seară: o prezentare a DVD-ului realizat în colaborare de D Media și Ak Kraak (Germania), însoțită de proiecții ale unor filme video de pe acest DVD, filme despre munca femeilor și precaritate:

„**Precarious Lives**” juxtapune imagini de arhivă ilustrând munca femeilor în ultimul secol cu zece portrete ale unor femei care muncesc în România de azi. Video-ul pune în discuție discursul dominant despre precaritate și felul în care acesta ignoră diferențele bazate pe gen și inegalități economice între țări europene din prima lume și din lumea a treia. D Media, 43 min, 2008. În română cu subtitrări în limba engleză.

„**Precarious, whether you’re working or not...**” începe cu o descriere poetică a muncii precare și a felului în care aceasta afectează în mod inegal femeile și bărbații din Germania și continuă cu portretele a două femei din Berlin, Annette și Marie, în cadrul vieților lor cotidiene. Ak Kraak, 11 min, 2008. În limba germană cu subtitrări în limba engleză.

„**Prekarinale**” este o investigație asupra celui mai mare festival de film din Berlin, care este de obicei prezentat ca un eveniment strălucitor, plin de vedete. Video-ul arată realitățile din spatele scenei festivalului Berlinale, unde sute de angajați lucrează în condiții precare. AK Kraak, 8 min, 2008. În limba germană cu subtitrări în limba engleză.

„**Strike Bike.**” Cei 135 de angajați ai „Bike Systems”, o fabrică care produce biciclete în regiunea germană Nordhausen-Thuringen, nu au acceptat să-și piardă slujbele fără să riposteze. Fabrica urma să fie desființată, dar muncitorii au ocupat-o și au luat procesul de producție în mâinile lor. Ak Kraak, 11 min, 2008. În limba germană cu subtitrări în limba engleză.

3. A treia seară: proiecția unui film D Media despre activism urmată de discuții/dezbateri cu activiști din România.

„**Two or Three things about Activism**” este un contra-documentar despre activism în România care, în același timp, chestionează diferența dintre a face un film despre politică și a face un film într-un mod politic. În timp ce diverșii protagoniști discută despre vederile lor asupra activismului, în voiceover se

aud reflecțiile asupra motivațiilor de a face acest video. D Media, 80 min, 2008. În română cu subtitrări în limba engleză.

Joanne Richardson s-a născut la București, a studiat filosofie, film și video în S.U. A. și în prezent trăiește și lucrează în Cluj, ca teoreticiană, artistă și directoare a D Media. Este editoare a două cărți despre cultura digitală și autoare a numeroase eseuri despre arta politică, stânga radicală, filmul experimental, tactical media, mitul autorului și copyleft. Filmele ei video reflectă un interes constant pentru fenomenul globalizării, naționalismului și post-comunismului și manifestă o perspectivă critică asupra statutului documentelor, istoriei și memoriei.

NOIEMBRIE - Emil Moise – „Este tradiția benefică femeilor? Contestarea preluării de către stat a valorilor religioase de inferiorizare a femeilor: teorie, activism, instanțele de judecată”

Prezentarea va conține descrierea unui parcurs pentru combaterea discriminării femeilor și pentru schimbarea mentalităților ce stau în spatele acestei discriminări și care o susțin și chiar o promovează. Voi vorbi despre abordări teoretice, activism și modul în care poți aborda în instanță chestiuni privind practicile religioase de inferiorizare a femeilor, dar și despre aspecte mai puțin vizibile, care de regulă nu se spun, dar care adesea dau farmec parcursului... Emil Moise este activist și profesor de discipline socio-umane. Are ca domenii de interes: cultură și atitudine civică, etică aplicată, drepturile ființei umane, teoria deciziei sociale, promovarea toleranței și a respectului față de ființa umană și mediul înconjurător.

NOIEMBRIE – SIMINA GUGA - workshop

Simina a studiat sociologie și antropologie, în ultimii ani lucrând ca cercetătoare pentru diverse proiecte axate pe studiul migrației și intervenție socială. Mobilitatea ar trebui să fie un drept de care toți indivizii să poată beneficia. Însă, în funcție de diferitele contexte politice, mobilitatea individului devine facilitată sau restricționată prin cetățenie, statutul economic și social, etc. Diferențele între drepturile de care beneficiază anumiți oameni sunt adesea consecința unor factori pe care aceștia nu îi pot controla, iar concepte precum globalizarea aduc cu sine numeroase avantaje și dezavantaje accentuând diferențele dintre națiunile bogate și cele sărace. În contextul românesc, discursul despre migrație este unidirecțional, vorbindu-se foarte mult despre românii care trăiesc în străinătate. Despre cetățenii străini care aleg sau sunt nevoiți să vină în România temporar sau pe o bază permanentă, nu se știe aproape nimic. Discuția pe care doresc să o propun este legată de modul în care imigranții sunt integrați în spațiul românesc contemporan, prin analizarea modului în care diferitele politici de incluziune sau excluziune socială influențează viețile celor care luptă pentru a beneficia de drepturi sociale, politice și culturale în România de azi.

DECEMBRIE - Katharina Morawek – „Back Through The Future”

Pe parcursul ultimului an, am adunat idei pentru un film bazat pe interesul meu pentru genul science-fiction feminist și pentru genul „social fiction” (ficțiune socială). Acesta este un subgen al science-fiction care se referă la idei emancipatoare în societate, cultură, tehnologie și în special în relațiile de gen, relații care sunt – în filmele și romanele social fiction – de multe ori portretizate ca fiind bazate pe vederi transgresive asupra societății capitaliste și asupra ordinii heteronormative.

Sunt de asemenea interesată de ideea unor „arhive ale viitorului” și de tehnicile filmului documentar, pentru că documentele au un rol important în construirea, nararea și transmiterea istoriei. Tehnicile filmului documentar care sunt întretesute (retroactiv) cu situații și lupte din prezent sunt o bună metodă de a schița posibilitățile pentru scenarii ale viitorului și de a reflecta asupra felului în care schimbările de ieri au devenit (sau nu!) istoriile de astăzi. Ce impact pot avea asemenea descrieri ale unor sisteme sociale fictive asupra felului în care oamenii își imaginează viitoruri desirabile? Cum ar fi posibil să desenezi asemenea „cartografii ale viitorului”?

Katharina Morawek a studiat scenografie, artă și științe politice. Este membră a colectivului editorial al revistei MALMOE și lucrează ca artistă și educatoare de artă în Viena, Austria.

FEBRUARIE- MARTIE – Katharina Koch – „Genul orașului- Atelier video despre gen și urbanism”

Pe de o parte, atelierul de video va oferi o introducere tehnică în producția (filmarea cu o cameră digitală) și post-producția (editarea digitală) a filmului video. Pe de altă parte, atelierul își propune să discute legătura dintre gen și urbanism. Subiectul va fi discutat de către toți participanții la atelier și apoi, în legătură cu acesta, scurte filme video vor fi realizate împreună. Videoclipurile vor fi prezentate publicului în spațiul h.arta. Nu există limitări în ceea ce privește abordarea subiectului sau alegerea formatului. Definitivarea conceptului și realizarea filmelor se va face în grupuri de câte 3 persoane.

Posibile subiecte:

Gen și structura socială a orașului
Gen și arhitectură
Gen și spațiul public/privat al orașului
Gen și istoria (recentă) a orașului
Gen și consumism/publicitate
Gen și sunetele orașului
Gen și muncă

Participanți: maxim 10

4 zile în februarie/martie 2009
(cele 3 grupuri trebuie să lucreze
(să filmeze/să editeze) individual pe
parcursul atelierului)

1. (prima săptămână din februarie)
prezentarea participanților și a inițiatorilor atelierului
scurtă introducere în subiect : Gen și urbanism
brainstorming în legătură cu posibilele dezvoltări ale subiectului
crearea a 3 grupuri

De două ori pe lună – proiecții a diverse filme independente, având subiecte legate de feminism și de critica anti-capitalistă.

introducere tehnică: camera digitală

2. (a doua săptămână din februarie)
vizionarea și discutarea materialului brut filmat de participanți
dezvoltarea unor concepte pentru filme

3. (a treia săptămână din februarie)
prezentarea a 3-4 concepte pentru filme
vizionarea și discutarea materialului brut filmat de participanți
dezvoltarea unor concepte pentru editare

4. (prima săptămână din martie)
introducere tehnică în programul de editare digitală
editarea filmelor

5. (a doua săptămână din martie)
prezentarea publică a filmelor în spațiul de proiecte

Katharina Koch este antropolog cultural și realizatoare de filme documentare. Din 1999 lucrează în cadrul grupului Videoaktiv e.V. Berlin și a realizat numeroase documentare pe teme sociale, culturale și politice (de exemplu „Borderline – Southeast Europe” (2004) și „We are girls, but...Women artists in Romania between everyday life and visions” (2006)). Este co-organizatoare și co-curatoare a festivalului anual „balkan black box” care are loc în Berlin și lucrează și în cadrul altor proiecte artistice și culturale independente care au loc într-un context transcultural.

FEBRUARIE - Nita Mocanu – „ Little woman”

„Little woman” este un proiect despre cum devenim „femei”, despre cum genul este învățat și construit prin intermediul educației.

Având grijă de fetița mea, căutând jocuri interactive pe internet pe care aș putea să le joc cu ea și, în același timp, amintindu-mi de momente din copilăria mea în care am fost învățată cum trebuie să fie o viitoare femeie (mai ales frumoasă și supusă), vreau să reflectez asupra și să pun în discuție regulile și prescripțiile despre creșterea copiilor, educație, frumusețe și gen.

Nita Mocanu este artistă și membră a grupului de video activism D media.

8 Martie – Ziua Internațională a femeilor!

Va fi organizat un program de proiecții și discuții în spațiul de proiecte, cât și acțiuni în spațiul public.

MARTIE - Reni Hofmüller – „Playing the Building. A daily life series”

Dragă h.arta!

În sfârșit, am hotărât ce vreau să fac la Timișoara anul viitor, cel puțin în mare. Deci, aceasta e descrierea a ceea ce vreau să fac, atât cât pot să știu de pe-acuma. Sunt tot mai interesată de producția spontană, așa că devine din ce în ce mai greu să descriu ce vreau să fac. Oricum...

Playing the Building
a daily life series

Playing the Building and the Roof, prima încercare, Rimini, 2008
Playing the Building mostly the stairs, Amsterdam, 2008, împreună cu Noha Ramadan, dansatoare/performeră
Playing the Building and Sitting at a table – Barcelona, 2008, combinând performance și discuție
Playing the Building, Timișoara, 2009, pe care plănuiesc s-o realizez într-un spațiu industrial părăsit, undeva în România

Playing the Building - a daily life series este o lucrare care poate fi mereu continuată, lucrare pe care am început-o în martie 2008, în Rimini, la Velvet Factory, unde am fost într-o rezidență împreună cu Jogi Hofmueller, Ushi Reiter and Maex Decker. Ne-am dus acolo cu intenția să ne cunoaștem mai bine, poate să lucrăm la noi piese colective sau solo, sau să fim acolo pur și simplu, să avem timp și să vedem ce se întâmplă când nu ai nici o presiune de reprezentare.

Am început prin a-mi pune microfoanele piezo-electric (sau de contact) pe structura de aluminiu a clădirii și am cântat cu arcușul de la violoncel pe ea și pe antenele de pe acoperiș. Am fost așa de fascinată de ideea de a transforma clădirea în instrumentul meu încât am hotărât să continui acțiunea aceasta.

La Timișoara, m-am gândit să combin două părți diferite: la început vreau să folosesc clădirea ca pe un instrument, poate să și înregistrez sunete din afară cu o zi înainte, adică sunete din mediul înconjurător al clădirii, sunetele vecinilor, dacă există vecini, ca să includ toate aceste sunete în performance și apoi voi veți filma totul.

Probabil voi începe să cânt afară și mă voi muta încet către spațiul principal, unde voi avea o masă, de preferat undeva în mijloc, și de preferat goală la început. Trebuie să fie o sursă de curent undeva la îndemână și bineînțeles că o parte din sistemul de sunet trebuie să fie deja instalat ca să pot folosi microfoanele piezo. De asemenea, ar trebui să fie instalat și laptopul meu conectat la un proiector. Poate că am putea face câteva poze cu mine „cântând la clădire” cu o zi înainte, poze pe care să le proiectăm ca pe un fel de intro sau fundal.

Așa că intru în clădire și încep să vorbesc despre viața de zi cu zi.

În același timp, în paralel, îmi instalez masa, cu tot echipamentul. Continui să vorbesc, despre free software, producția artistică, conștiința politică și, în același timp, „cânt” folosind sunetele clădirii, basul și alte obiecte pe care se pot pune microfoane piezo.

La urmă, s-ar putea să închei cu aceste două citate care-mi plac foarte mult:

„Dintre miile de experiențe, noi nu le alegem decât pe unele, la întâmplare și fără grija pe care această alegere ar merita-o... Dacă este adevărat că nu putem trăi decât o mică parte din ceea ce există în interiorul nostru, ce se întâmplă cu restul?” (Pascal Mercier, *Trenul de noapte spre Lisabona*)

„... este important din punct de vedere politic ca oamenii să se întrebe *ce este posibil* și să creadă în posibilitate.

Filosofia dă oamenilor șansa să gândească lumea ca și când ar fi altfel. Cred că o mișcare care este vie trebuie să aibă o viață intelectuală, altfel își va repeta doar proprii termeni. Ar trebui să-și revizuiască propriile credințe în lumina a noi circumstanțe politice. (Butler, 2004)

Așa va fi:
Playing the Building
Timișoara, 2009
combinând performance, prezentare și video

Apoi vom edita împreună materialul filmat și îl vom prezenta undeva în Timișoara. De fapt, cel mai interesant ar fi dacă am putea să-l proiectăm undeva pe o clădire mare în oraș și să facem o mare proiecție publică, ce credeți?

Cam atât, deocamdată☺

Reni, Judenburg, 3.7.2008

”

Reni Hofmüller este artistă, muziciană, compozitoare și activistă în domeniul folosirii noilor medii, tehnologiei și a însemnătății politice a acestora. Reni Hofmüller trăiește și lucrează în Graz.

Un proiect colaborativ de cercetare artistică va fi inițiat de către artiști/artiste și grupuri de artiști/artiste.

Participanți/e: Ksenija Forca (activistă, Labris, Belgrad), Danilo Prnjat (artist, Belgrad), Jelena Radić (artistă, Belgrad), Julia Wieger (artistă, GirlsOnHorses, Viena), Elke Auer (artistă, GirlsOnHorses, Viena), Esther Straganz (artistă, GirlsOnHorses, Viena), Eva Egermann (artistă, GirlsOnHorses, Viena), Katharina Morawek (artistă, Viena), Maria Crista (artistă, h.arta, Timișoara), Anca Gyemant (artistă, h.arta, Timișoara), Rodica Tache (artistă, h.arta, Timișoara), Vida Knezević (curatoare, Kontekst Gallery, Belgrad) și Ivana Marjanović (curatoare, Kontekst Gallery, Belgrad)

Proiectul de cercetare va focusa asupra problemei colonizării în cadrul capitalismului neoliberal, a politicii Uniunii Europene și a proceselor de integrare în Uniunea Europeană. Înțelegem termenul „colonizare” ca pe o formă contemporană de expansiune a capitalismului. Prin intermediul strategiilor de economizare, privatizare și militarizare, domeniile sociale, culturale și politice sunt reteritorializate și determinate să producă diferite logici de producție, reproducere și intervenție.

Arta contemporană joacă de asemenea un rol în procesele capitaliste de cucerire externă și internă. Arta și cultura contemporană au devenit instrumente pentru normalizarea societăților după modelul capitalist și sunt considerate atât investiții în (viitorul) capital cultural cât și „avantaje ale locației”. Astăzi, arta constă în practici non –critice, manageriale și de imagine complet subordonate mecanismelor pieței de artă și globalizării capitalului, practici evacuate dintr-un spațiu politic: valorile vestice ale „democrației”, „diferenței culturale”, „toleranței” și „dialogului” sunt promovate cu scopul de a face expansiunea și reproducerea capitalului posibile, în special în contextul UE și a face posibilă exploatarea piețelor estice. În același timp, Uniunea Europeană produce constant o stare de excepție prin intermediul politicilor ei de securitate, control, migrație, azil, etc.

Proiectul va analiza și discuta în ce fel practici artistice și curatoriale radicale și critice ar putea fi dezvoltate în acest context, ce fel de strategii s-ar putea găsi care ar avea potențialul să lupte împotriva transformării în marfă al spațiului contemporan.

Perspectivile din care această cercetare vor avea loc sunt: arta contemporană, activismul, teoria critică, feminismul și queer.

Întâlniri ale grupurilor implicate în cercetare vor avea loc în Belgrad, Viena și Timișoara. Proiectul *Feminisme* va fi gazda uneia dintre aceste întâlniri.

APRILIE – Pe parcursul proiectului *Feminisme*, va fi concepută o colecție de haine „feministe” ☺ . La sfârșitul proiectului, colecția va fi prezentată public, hainele fiind purtate de către prieteni și colaboratori.

Arhiva de cărți și publicații colecționate de colectivul Ladyfest România/F.I.A. va fi găzduită de proiectul *Feminisme*.

Pe parcursul desfășurării proiectului, din timp în timp, discuția despre feminisme se va purta în stradă.
Va fi un birou pe stradă, unde informațiile despre feminism vor fi baza de la care vor porni discuții mai largi despre egalitate și dreptul la diferență, despre stereotipuri și despre modele alternative, despre cum toate aceste lucruri sunt reflectate de viețile noastre, despre posibilitățile de a schimba lucrurile injuste.

S-ar putea numi „manifeste”

emancipare, ierarhii de gen, solidaritate, diferență, educație non-ierarhică, queer, economii alternative, migrație, liberă exprimare...

Scurte texte scrise de invitați/invitate, colaboratori/colaboratoare, prieteni/prietene sau de către noi despre aceste subiecte vor fi împărțite în spațiul public.

Proiect inițiat și coordonat de h.arta cu sprijinul:

ERSTE Stiftung

Administrația FCN

Consiliul Local Timișoara

Consiliul Județean Timiș

Femi ni sm este o continuare a *Project Space*, din cadrul proiectului Spațiul Public București | Public Art Bucharest 2007, proiect curat de Marius Babias și Sabine Hentzsch (www.spatiul-public.ro).